

N.F.S. Grundtvigs tale i Folketinget om jøders ophold i Danmark

Taler

Nikolai Frederik Severin
Grundtvig
Medlem af Folketinget

Dato

22. februar 1850

Sted

Christiansborg

Omstændigheder

1. behandling af lovudkast om Mosaikers adgang til Ophold i Riget

Saa vidt som jeg forstod den høitærede Cultusminister, saa gik hans Løfte ikke et Straaesbred længere end til at forelægge Noget for Rigsdagen, hvorved der skulde gives Tilladelse for et Ægtepar, hvoraf den Ene var Jøde og den Anden var Christen, til, ligesom der ved andre Leiligheder har været bestemt i vore Love, at lade Døttrene opdrage i Moderens og Sønnerne i Faderens Religion (Nei!); var det ikke saa? (Nei! Nei!). Saa skal det glæde mig, om det var Meningen, at der skulde forelægges et Lovudkast, hvorved det overlades til Forældre, som ere blevne enige om at gifte sig, ogsaa at blive enige om, i hvilken Tro deres Børn skulde opdrages, forsaavidt som Nogen lader sig opdrage i nogen Tro. Naar dette nu er Tilfældet, saa skulde jeg naturligviis ikke have mere at ønske i denne Henseende, thi, naar dog Nogen skal bestemme, hvilken Tro der skal tilraades Børnene, saa bør det dog langt snarere være Forældrene, end at det skulde være enten Cultusministeren eller Biskoppen eller nogen Anden; men det er, som den høitærede Cultusminister anførte, de blandede Ægteskaber, de frembyde mange andre Spørgsmaal foruden det om Børnenes Opdragelse, og det kan vistnok hælde sig, at, især naar en fuldstændig Lov derom skulde forberedes gennem havd man kalder Kirken, det er altsaa Geistligheden, jeg veed ikke hvad, at, skulde den gives, da kunde den blive baade meget svær at faae istand og meget tung af følge; men jeg skulde dog virkelig mene, at Sagen er afgjort, er afgjort for Danmarks Vedkommende ved den Bestemmelse i Grundloven, at i Henseende til borgerligt og politiske Rettigheder maa der ikke være Spørgsmaal om, til hvad Troedsamfund man hører, thi derved er, skulde jeg mene, Veien afskaaren for enhver særlig Lovbestemmelse om visse Religionsbekjendere i Henseende til dette eller hiint borgerlige Anliggende, og at det er et borgerligt Anliggende at knytte et Ægteskab, det indrømmede den

høitagede Cultusminister, og det lader sig vist heller ikke nægte. Naar den høitærede Minister mener, at det dog var et stort Spørgsmaal, om det ogsaa ligefrem fulgte af den anførte Paragraph i Grundloven, saa maatte det saameget mere forbause mig, som den samme høitærede Cultusminister, om jeg husker ret, forleden her i Salen selv erklærede, at han ikke noget Øieblik havde taget i Betænkning at følge den høitærede Finantsministers Exempel og antage det for noksom afgjort ved Grundloven, at alle de, som hidtil havde haft Forslagsret enten til Kirke- eller Skoleembeder, at de skulde miste den, saa der var kun Spørgsmaal om, til hvem den skulde overdrages; men nu er det dog aabenbart, at der ikke er nogen Paragraph i hele Grundloven, hvor der findes et eneste Ord om denne Ting; det er dog klart, jeg vil ikke sige, man jo med Ret kan gjøre Slutninger, men det er dog klart, siger jeg, at man maa gjøre en Slutning, og det endog af flere Led, derfra, at alle de Fortrin, som ere knyttede til Rang, Adel og Titler, skulle bortfalde – jeg siger, inden man kommer derfra til den Slutning, at altsaa de, som hidtil havde haft Forslagsret til disse eller hine Embeder eller Betjener, skulle herefter miste den; thi paa Veien hertil findes jo aabenbart den Mulighed, jeg siger blot den Mulighed, at Thinget eller Rigsdagen nu kunde bestemme, naar den blev spurgt, at vel skulde ikke Nogen mere have en saaden Rettighed, fordi han enten var af Adel eller havde en Titel eller havde Rang, men at de skulle Alle have den Ret, som enten vare største Lodseiere i en Commune eller havde en Eiendom af en vis Værdi, eller det kunde bestemme, at den skulde gaae over fra dem, som hidtil havde været i Besiddelse af Forslagsretten, til hele Menigheden, og altsaa, hvis den høitærede Cultusminister har fundet, at denne Slutning, at den var saa godt som klart udtrykt i Grundloven, da forstaaer jeg sandelig ikke, hvorledes han ikke skulde finde det udtrykt soleklart i Grundloven, at der ikke maatte gjøres nogen Indskrænkning for noget Menneske i heenseende til Ægteskab eller hvad det var, blot fordi han var en Jøde.

Kilde

folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/grundtvigs-tale-i-folketinget-til-lovudkast-om-mosaikers-adgang-til-ophold-i-riget>